

РОЛЬ ДИДАКТИЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПАРШУКОВА Л.М.

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

м.Умань

Основою шкільного навчання є діяльність, а урізноманітнення видів діяльності з використанням різноманітних засобів лише сприяють навчанню.

Для того, щоб досягти суттєвого підвищення ефективності та якості навчального процесу необхідно розв'язати проблему активізації пізнавальної діяльності школярів. З цією метою важливо розвивати пізнавальний інтерес, а саме:

1) враховувати зміст та цікавість викладеного навчального матеріалу, спільну пізнавальну діяльність учнів, розкриття практичної значущості знань, підготовка до майбутньої діяльності тощо;

2) створювати ситуації досягнення успіху; враховувати потреби учнів та можливості вдосконалення своєї навчальної діяльності, необхідність самовдосконалення, відкриття свого внутрішнього світу, розвиток логічного та абстрактного мислення;

3) враховувати у навчальному процесі досягнення суспільства та виховання інформаційної культури учнів.

Мета сучасної школи - сформувати особистість, яка готова до швидких змін у суспільстві, легко орієнтується в інформаційному просторі, знаходить необхідні дані та вправно застосовує свої знання та вміння на практиці. Важливим для її реалізації є формування навиків самостійності та самосвідомості в процесі навчання. Цього можна досягти використовуючи різнопланові дидактичні засоби та формувати ставлення до них як до інструментів пізнання. Саме тому важливо розширити впровадження у практику школи дидактичних засобів навчання, а саме робочих зошитів з друкованою основою, чітко визначивши їх місце та роль в навчальному процесі.

Хоча дидактичні засоби навчання можна віднести до традиційних (спрямовані на організацію навчальної діяльності учнів), урізноманітнення та унаочнення видів роботи не пов'язаних з безпосередньою роботою за комп'ютером на уроках інформатики (розв'язування логічних завдань, ребусів, кросвордів і т.д.), забезпечить досягнення мети заняття.

Дидактичні засоби навчання, зокрема робочий зошит з друкованою основою, формують те середовище, в якому розгортається навчальна подія, впливають на діяльність суб'єкта

навчання і організацію навчально-виховного процесу, створюють умови для досягнення конкретних цілей навчання.

У процесі навчання інформатики великий обсяг займають відносно незалежні види діяльності учня та учителя при зменшенні частки їх спільної роботи. Виробленню навичок самостійності учня сприяє створення учителем навчальної ситуації та управління діяльністю учня в ній. Саме досвід і знання учителя, методично-правильне застосування дидактичних засобів ведуть до росту самостійності учня. Лише учитель повною мірою може керувати навчальною діяльністю учнів, ставити перед ними такі навчальні цілі, які сприяють активізації їхньої пізнавальної діяльності.

Педагогічний дизайн робочого зошита з інформатики має бути розроблений відповідно до навчальної програми та містити ряд різнопланово поданих даних, які враховують вікові особливості учнів.

Розроблено комплект робочих зошитів з друкованою основою з інформатики для основної школи в якому завдання для виконання побудовані на основі вільного програмного забезпечення.

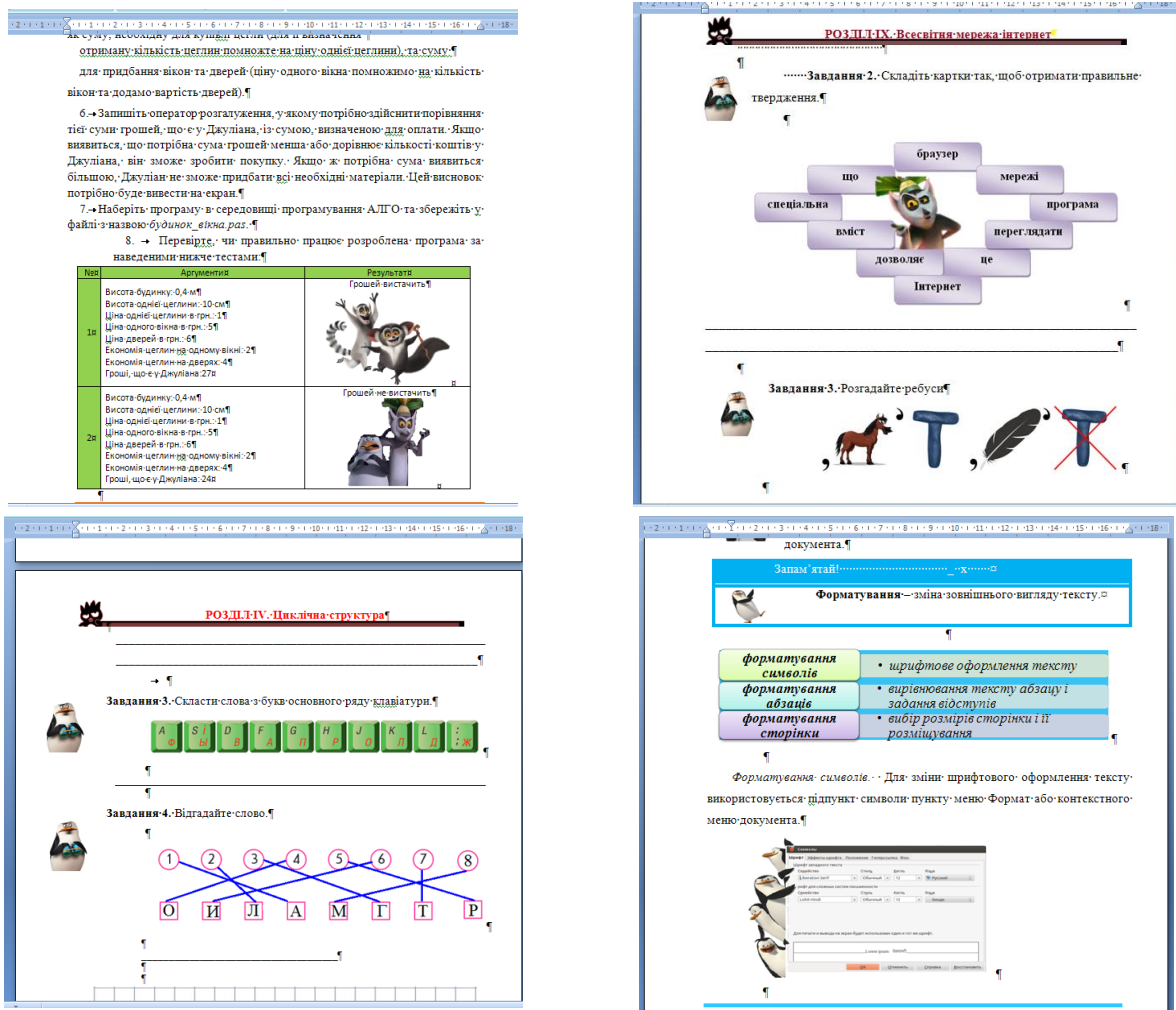

Рис.1. Приклад оформлення сторінок робочого зошита з друкованою основою «Інфоострів» для учнів 6 класу.

У процесі навчання інформатики великий обсяг займають відносно незалежні види діяльності учня та учителя при зменшенні частки їх спільної роботи. Виробленню навичок самостійності учня сприяє створення учителем навчальної ситуації та управління діяльністю учня в ній. Саме досвід і знання учителя, методично-правильне застосування дидактичних засобів ведуть до росту самостійності учня. Лише учитель повною мірою може керувати навчальною діяльністю учнів, ставити перед ними такі навчальні цілі, які сприяють активізації їхньої пізнавальної діяльності.

Розроблений робочий зошит з друкованою основою може використовуватись на уроках різного типу для:

- закріплення нового навчального матеріалу;
- диференціації завдань стосовно навчальних успіхів учня;
- організації індивідуальної пізнавальної діяльності;
- проведення пробного поточного та підсумкового контролю (самоперевірки);
- доповнення викладу широким спектром різнотипних завдань, фрагментами довідкового матеріалу;
- спрощення організаційної роботи, яка супроводжує навчальний процес.

Хочемо підкреслити ефективність традиційних засобів навчання. Тільки гармонійне поєднання нових та звичних методів навчання дасть змогу досягти успіху у реалізації функцій навчання.

Розроблений дидактичний комплект (зошит з друкованою основою та «зошит⁺», що містить додаткові комплекти різнотипних завдань) може використовуватись на уроках різного типу для:

- поєднання різних способів подання матеріалу;
- емоційного збагачення подання повідомлень;
- активізації вербального та образного компонентів мислення учня;
- ефективного доповнення традиційних засобів навчання.